УДК 81'373.46:656
Миронюк Л.В.
старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМИ В УКРАЇНСЬКІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Л.В. Миронюк

Лексичний склад кожної функціональної мови світу в сучасних глобалізаційних умовах зазнає взаємовпливу. Дослідження іншомовної лексики не втрачає актуальності. У наукових працях лінгвісти В. Акуленко, Т. Кияк, І. Корунець, П. Браун, К. Геллер, К. Гутшмідт, Л. Козловська, Н. Краснопольська, В. Пекл, А. Петраллі, К. Фішер та інші порушують проблеми функціонування іншомовної лексики, зокрема й щодо залучення інтернаціоналізмів у наукове та професійне мовлення. Термінологія транспортних технологій також має значну частку інтернаціональних лексем, які наразі ще потребують різних аспектів докладного вивчення.

Мета цієї роботи – дослідити шляхи проникнення інтернаціоналізмів в українську термінологію галузі транспортних технологій.

У лінгвістиці наразі ще немає однозначного тлумачення поняття «інтернаціоналізм». Підтримуємо думку науковців, які інтернаціоналізмами називають лексеми або лексичні компоненти, що вживаються в чотирьох або більше мовах.

Як відомо, лексеми латинського та грецького походження потрапляють в українську мову здебільшого через посередництво романо-германських мов, поповнюючи національні терміносистеми.

Згідно з термінологічними джерелами, усі інтернаціональні лексеми галузі транспортних технологій можна поділити на дві групи: ті, які ввійшли в українську мову без особливих змін (тобто в українській транслітерації) (диспетчер, контейнер, логіст, транспорт), і такі, що мають національну афіксацію (експедиторський, переекспортування, термінальний). Адаптація інтернаціональних компонентів та лексем, запозичених у термінологію транспортних технологій, відбувається різними способами: приєднанням до запозичених афіксальних слів українських суфіксів (маршрутка, диспетчерський, контейнерний, транспортний); приєднанням до запозичених афіксальних слів українських префіксів (докомплектація, розконсервація); приєднанням до національних коренів інтернаціональних афіксів (автодорога, макрологістика, мікромобільність); формуванням лексем із двома інтернаціональними коренями (блок-контейнер, експедитор-логіст, логіст-аналітик, менеджер-логіст); поєднанням національного та інтернаціонального коренів (закупівельник-логіст, дизель-потяг).

Отже, у термінології транспортних технологій вживаються інтернаціоналізми (інтернаціональні компоненти), які запозичені переважно з класичних мов без змін або адаптовані відповідно до української граматики й задовольняють понятійні потреби національної галузевої терміносистеми.